

Stožički, hiš., Mica Šoline, kuharica, Liza Marot, kuh. Neža Pfeifer, kuharica, F. Matič, trgovec, Boštj. Selišek, hiš. posestnik, Fr. Fuchs, dimnikar, Jak. Planinšek, duhov. v pok., Alojzij Šijanec, župnik v Negovi, Janez Košar, župnik v Galiciji, Nace Rom, proviz. v Dramljah, Jakob Krusič, župnik v Št. Andražu, Miha Gobec, posestnik na Babnem, Matevž Glinšek, posestnik na gornji Hudinji, Mica Zadušak, kuharica, Karol Šah, posestnik v Licač, Jožefa Lipovšek, posestnik v Medlogu, Anton Kosi, c. kr. gimn. prof., Ana Ostrožnik, iz Spodnje Hudinje, Matija Šah, črevljar po 2 fl. Volilo po neki osebi iz okolice 20 gld. Več skupaj 9 fl. 86 kr. Bog plati vsem!

Iz Brezna ob koroški železnici. Ne dolgo po Velikej noči smo s ponosom poročali bralcem »Slov. Gospodarja«, da smo po prizadevanji č. g. župnika novi božji grob dobili, katerega je bilo naši cerkvi pač zelo potreba, da se zamorejo največje in najlepše skrivnosti naše sv. vere v primernej obliki ljudstvu predstaviti in v njem zaželene vtise in občutke vzročiti. Zopet si štejemo v prijetno dolžnost, vam marsikatero prenapredbo č. g. župnika objaviti, katera ustreza marsikatereji potrebi. Dali so namreč farovž in gospodarsko poslopje prekriti in vsestransko popraviti in ocediti, okoli vrta pa nov plot narediti. Prav prijetno je človeku pri srcu, ako si ogleda čedna farovška poslopja in njih prostrano in enako čedno ožjo okolico. Kako še le bodemo veseli, kedar se bode cerkev v čedni zunanji obleki blesketala! Še vzvišana bode naša radost, kedar bo cerkev imela nov tlak in nove klopi; kedar bodo njene stene primerne, svetost kraja povzdigajoče slike kinčale, kajti vse to se misli v prihodnjih dveh letih zgoditi. Konečno prosimo vse svoje tovariše in tovarišice, podpirajmo č. g. župnika pri njihovem blagem nameravanji in početji, saj ne bodemo s tem svojih neznatnih izdatkov nič zavrgli ali zgubili, temveč bomo le ljubemu Bogu na visoke obresti posodili.

Iz Čadrama. (Raznoterosti.) Slovenci navadno pravimo: Preroki, koji zelje jejo, nič ne vejo. In ako se na leto 1891 oziramo, moramo tudi prerokom pri zelnih skledi še čast priznavati, kajti ko smo prec štiri mesece v začetku leta neprestano in še hudo zimo imeli tako, da nji ni bilo para v celem tem stoletju, napovedovali so, da bo poletje bolj mokro, kakor suho in tedaj bolj hladno, kakor vroče. Že meseca majnika in rožnika se je to vresničilo, ker tačas je pogosto deževalo in ta večkratna moča bila je kriva, da so pri nas slive že v cvetu svoj sad izgubile in da je vinska trta le malo kabernikov nastavila razun izabele, katera je do zdaj proti vremenskim nezgodam še najbolj neobčutljiva in je bila pri nas lani prav močno obložena in vsi, ki imamo več tega trsa v brajdah ali po vinogradih, bi še bili imeli prav drbro trgatev, ko bi nam nesrečna toča ne bila vsega grozdja oklestila. Napovedali nam pa ti preroki niso pogostnega groma in toče in vendar je po celem našem cesarstvu toliko škode naredila, kakor tega tudi tisti ne pomnimo, ki smo že Abrahama videli,

minister nemške levice, ampak svitlega cesarja. No beseda je prava, če bodo le tudi njegova dela! — Kakor se kaže, vsprejme se v drž. zboru trgovinska pogodba naše države z nemško z veliko večino, proti njej bodo le Mladočehi in nekaj Dunajskih poslancev; pogodba z Italijo se sicer tudi vsprejme, toda z manjšo večino, ker bodo zoper njo tirolski, dalmatinski in tudi nekaj naših poslancev, to pa za voljo carine na vino. — Veliko veselje je pri vladi zavoljo sklepnega računa za leto 1890. Bili so računali, da bode le blizo en milijon denarja preostalo v drž. kasah, ali ostalo ga je 22 milj. To je v resnici veselo in tadanji minister vit. Dunajevski zasluži vso hvalo, kajti ta denar je prav njegova zasluga in pa konservativne večine v drž. zboru. Liberalci pa znajo delati le dolgé.

Štajarsko. Deželni zbor se snide v Gradci neki dne 5. februarja ter se posvetuje v celem kake tri tedne. — Naši nemški sosedje na srednjem in gorenjem Štajarji, kar jih drži s konservativno stranko, bi radi, da dobi baron Gautsch brž ko brž slovo ter naj stopi na mesto njega kak odličen konservativec za ministra uka in bogocastja. No, ne rečemo, da ni tudi naša želja blizo taka, vendar pa sodimo, da sedaj ni za to veliko upanja.

Koroško. V Kotmari vasi so imeli dne 7. jan. v drugo občinsko volitev, ker je bila vlada prvo ovrгла nemškutarjem na ljubo. Hvala Bogu, zmagali so slov. kmetje tudi pri drugi volitvi in še z večjo večino, kakor pri prvi. Volitev se je vršila vpricho c. kr. okr. glavarja, Mac Newina, tistega moža, ki še ga pomnijo naši Murski poljanci dobro. Tudi v Klobasnici so zmagali slov. kmetje, ali tamošnji učitelj in par nemškutarjev se huduje za voljo njih zmage in ne stavimo kaj, da ne ovrže vlada njim na ljubo še cele volitve. — C. kr. kmetijska družba prosi ministerstvo, naj ne usliši prošnje slov. kmetov, da se nastavi slov. potovalni učitelj in zakaj ne? Ni ga bojda treba. Se ve, nemškutarjem je že prav, če plačuje slov. kmet davke, potem pa bodi lepo tih!

Kranjsko. Dve reči ste na Kranjskem jako čudni: veleposestvo in pa zdravniška zbornica, kajti obe ste po svoji večini nemškutarški in torej za seme prihodnji nemškutarji, ki pride prej ali slej čez celo deželo, ako se ne stori konec razporu, ki je sedaj pri slov. veljaki in to brez vse prave potrebe. — V Ljubljani je uni dan nekdo o belem dnevu ubil A. Stedryja v njegovi pisarni in zaprli so njegovega pisarja, ker je na sumu, da je on zabodel svojega gospoda. — Občina Višnjegorska je podelila prof. Šuklju ime častnega občana.

Primorsko. Ker vinarstvo ne daje več toliko, kolikor svoje dni, zato se na Primorji, posebno pa v Tolminskem okraji, pečajo kmetje sedaj v večji meri z mlekarstvom in napravljajo si zadruge med seboj, da spravijo mleko, sir, maslo skupaj na trg, na prodajo. To je vredno hvale.

Tržaško. Mestni zastop v Trstu ima razven par okoliških zastopnikov popolnem laško lice ter je liberalen do skrajne mere. To nam kaže poleg drugih stvari njegovo novo posojilo 800.000 gld., mimo tega pa še pobira izredno občinsko doklado. Denarja izda pač veliko in brez potrebe za laške paralelke na ljudskih solah okoličnih.

Istersko. Slov. čitalnica v Pulji stoji sedaj na trdnih nogah, toda to tamošnjim lahomom ni po volji ter si dajo včasih odduška tudi s kamenjem na njena okna. Taka je »laška kultura«.

Hrvaško. Nadškof v Zagrebu je vendar-le korar dr. Števo Vucetich; razumeje se, da je »prijatelj« madjarske vlade. — Proračun sabora t. j. dež. zboru ni dobil najvišjega potrjenja ter ga mora torej sabor še enkrat preudariti.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrija. V petek, dne 8. januarja je bila v državnem zboru prva seja v novem letu. Va-njo je prišel grof Kuenburg v prvo v obleki ministra ter je sedel na levi strani, blizo svoje stranke. Čudno pa je bilo, da je samo predsednik zboru, dr. Smolka, predstavil ministra, ne pa tudi grof Taaffe, kakor je to doslej še bilo vselej v navadi. Grof Kuenburg pa je, kakor pravi, ne

Ogersko. Zoper grofa Apponyi se vzdiguje sedaj več poštenih in veljavnih mož, ki so bili doslej na njegovi strani, ali sedaj, ko Apponyi moli Kossutha, ne marajo več za-nj. Ta razpor bode pa prav vladni stranki le voda na mlin in ona zmaga še gotovo lepše pri novih volitvah, kakor kedaj. Da bi ona le tako madjarska ne bila!

Vnanje države.

Rim. Kakor se govori, mislijo sv. oče Leon XIII. poklicati svojega zastopnika pri francoski republiki iz Pariza ter mu odločiti drugo mesto. Zoper njega se navaja to, da jo preveč vleče z republikansko vlado, na škodo kat. cerkvi. Mogoče, a človek težko verjame!

Italijansko. Knez Rudini je dobil visoko odlikovanje od avstrijskega cesarja: veliki križ reda sv. Leopolda. — Na sv. treh krajev so imeli v Rimu čuden »strike« ter človek ni videl voza na ulicah. Ker je bila vlada dovolila društvu za »konjsko železnico«, da še v dve novi ulici raztegne svojo železnico, zato so planili pa vsi »fiakarji« t. j. vozniki za plačilo, zoper njo kvišku ali bolje, vozove so potegnili pod streho in konje deli v hlev, češ, da jih bode vlada prosila, naj bi zopet vpregli. Ker pa tega vlada ni storila, vpregli pa so fiakarji vse eno konje v voz in dva ali tri dni zasluska po vodi — to je bilo njih plačilo. »Strike« ni nikjer kaj prida.

Špansko. V noči na 9. januarija je bilo nekaj seljakov pridrlo v mesto Xeres ter so hoteli ropati po mestu, češ, da imajo za to pravico. K malu pa so jim vojaki pokazali pravico — v ječah in trije so padli zadeti po krogli iz vojaških pušek. Ne zna se, kdo da je one sicer nedolžne kmete zapeljal.

Francosko. Koliko je dati na besedo republikanskih ministrov, vidi se iz tega, da so sami med seboj, drugi drugih mislijo gledé na razmerje med katol. cerkvo in državo. No, dobro, da ima še katol. cerkev tudi ondi skofe, ki so polni Kristusovega duha. — V senat ali v oni del drž. zbora, ki je blizu to, kar pri nas »gosposka hiša«, volijo se v zadnjem času ljudje, ki niso preveč na glasu zasluznih mož, toda republikanci so in to je za-nje najbolje priporočilo.

Belgijsko. Trgovinska pogodba s francosko državo še ni gotova, ali ni dvoma, da se v kratkem sklene. V njej se na obeh straneh zniža carina, kar se največ mora. Samo to je še vprašanje, dotlej da naj velja pogodba.

Angleško. Vlada kraljice Viktorije si prizadeva najti pot, da se umiri irsko ljudstvo, angleški posestniki, na katerih zemljiščna dela ubogo irsko ljudstvo »tlako«, pa ne trpé skode. Nekaj časa se je govorilo, da se bode ljudstvu mogoče na lahkem odkupiti, z denarji, ki mu jih posodi država na več let in iz prva brez obresti, sedaj pa je vse tiho o tem, najbrž »išče« država denar, ki ji ga je za to treba.

Nemško. Grof Limburg, mož bogat in »senca« kneza Bismarka, je pisal zoper novo trgovinsko pogodbo, češ, da je na kvar nemški državi in to je zagnalo v Berlinu pri vladi veliko prahú kvišku, ali po misli nekaterih pač brez potrebe, kajti mož nima nikjer tolike veljave, da bi bila njegova beseda komu nevarna, najmanj pa sedanji vladi.

Rusko. Da trpé v nekaterih pokrajinah ljudje glad, tega je krivo tudi to, da pomanjkuje železnice ter ni mogoče spraviti žita in drugih živil tako hitro, kamor ga je treba. Pri železnicah se je gledalo pač na vojake, nič pa ne na ostale prebivalce in njih potrebe.

Bolgarsko. Minister za vnanje zadeve je pisal francoski vladi, da obžaljuje iztiranje pisarja in le-ta je odgovorila, da vzame to na znanje. S tem je končana

»vojska na papirji« med njima. Se ve, da izgnani pisarč ne sme več priti na bolgarsko zemljo.

Srbsko. Skupščina ali drž. zbor se posvetuje v Belemgradu o proračunu države. Posojila brž ne bode treba to leto. — Može, ki imajo dognati trgovinsko pogodbo z avstrijsko državo, bivajo že na Dunaji, ali prave pogodbe začno se dne 18. januarija.

Tursko. Sultan, vladar vseh možlimov, je dobil priliko, da se pokaže za gospoda v Egiptu. Ondi je na naglem umrl podkralj Tewfik; paša in sultan mu je imenoval za naslednika sina Abas paša. Le-ta je star še le 17 let in se je učil na Dunaji pravoslovja.

Afrika. Da pozdravijo mladega podkralja v Egiptu, zato so poslale vse večje države katero svojih večjih bark do Aleksandrije. Zli jeziki pa pravijo, da se bojijo ustaje v vseh državah spodnje Afrike. V Maroku in Sudanu že je ustaja »v plamenu«, a mogoče, da se uname še tudi v »nemski Afriki«.

Amerika. Predsednik republike »zjedinjenih držav« je naznanil avstrijskemu in italijanskemu poslaniku v Washingtonu, da je trgovinska zveza nju držav pri kraji in če se ne sklene do februarja nova, tedaj ne sme več nekatero blago iz omenjenih držav na suho. No, tako nevarno pa menimo, da ne bode, sicer pa je pri amerikancih vse mogoče, zato pa ni dvoma, da bode pogodba vsaj od naše države dotlej »bela in jasna«.

Za poduk in kratek čas.

O nekdanjem Lemberškem gradu.

(Pravljica; zapisal R. Gorski.)

V davnih minolih časih je stal na hribu — blizu tam, kjer stoji sedaj cerkev sv. Pankracija — nad Lemberškim trgom močan in lep grad. Tu so stanovali zapovedniki velicega mesta, ki je stalo tam, kjer so sedaj vasi: Spodnje in Gornje Mestinje. Bil pa ni to edini grad, ampak po hribih krog Lemberga stalo jih je še več, vendar ta je bil največji. Iz trga do njega bile so lepe stopnice z bakrom krite in od tega grada do unih v obližju bile so razpeljane zlate verige, ki so vezale gradove med seboj.

Poslednji posestnik tega grada imenoval se je grof Bomba. Nekoč se je ngkaj zameril še večji gospódi, kakor je bil on, in povabili so ga enkrat v Gradec na obéd a med tem časom, ko se je on tam mudil, poslali so vojakov v Lemberg, kateri so mu razdejali in obropali grad.*)

Ko se je grof iz Gradca vračal in se že pripeljal do Pečice, od koder je videl, da je njegov najlepši grad razrušen, padel je kar v znak in umrl. Od tistega časa je pa že več sto let preteklo in kar je takrat še družih graščin ostalo, te so pozneje Turki razdejali. Ti so tudi vsadili lipo na vzhodnji strani pod cerkvijo sv. Pankracija, katera je že sedaj veliko drevo; pod njo, so dejali, hočejo še jedenkrat obedovati, ali to se še dosedaj ni zgodilo.

Tam pa, kjer je stal glavni grad, zakopani so veliki zakladi, ali vkleti so in hudoba je dobila čez nje oblast, da jih je skoraj nemogoče več rešiti. Le enkrat bi jih bil lahko rešil nek sodar, ako bi bil imel več srčnosti. To pa se je tako-le zgodilo:

Tiste čase je živel v Lembergu sodar, ki so ga za

*) Ko so pred nekaj leti kopali na tistem mestu, kjer je stal grad, našli so globoko v zemlji obzidan vodnjak, in v njem med črnim blatom kosti. Pri tem naj omenim, da ljudstvo še dandanes imenuje tisti prostor »na Gradu« in posestniku nekoliko nižje »Zagrajski«.